

โครงการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปาย ตามพระราชดำริ

ความเป็นมาโครงการ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงทราบถึงสถานการณ์ปัญหาต่างๆในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และทรงห่วงใยราษฎรและความมั่นคงของประเทศ จึงพระราชทานแนวพระราชดำริในการดำเนินการลักษณะศูนย์กลางพัฒนาเป็นพื้นที่โดยจัดตั้ง “ศูนย์พัฒนาอาชีพของราษฎร” ได้แก่ ศูนย์แม่สะเรียง ศูนย์ขุนยวม ศูนย์โป่งแดง ศูนย์ปางตอง และศูนย์ปางมะผ้า โปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์ เพ็ญศิริจักรพันธ์ เป็นผู้ประสานงานกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองทัพบก จังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานสนองพระราชดำริตามตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมา ในระยะแรกมีพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาและพัฒนา” เพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิตพืชและสัตว์ ศูนย์ฝึกอบรมศิลปาชีพ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำและธนาคารข้าว

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2523 ในปี 2526 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช มีพระราชประสงค์ให้เร่งดำเนินการขยายผลการทดลองของศูนย์พัฒนาฯ ไปสู่ราษฎรมากขึ้น ทรงให้เปลี่ยนชื่อศูนย์ เป็น “ศูนย์บริการและพัฒนา” มุ่งพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรทั้งในด้านการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิต อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและปรับโครงสร้างการบริหารการดำเนินงาน เป็น 3 ส่วนคือ 1) ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปาย ตามพระราชดำริ รับผิดชอบหมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ราบ 2) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ รับผิดชอบหมู่บ้านเป้าหมายบนพื้นที่สูง 3) ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน รับผิดชอบการส่งเสริมศิลปาชีพ ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยคัดเลือกพันธุ์สัตว์น้ำที่เหมาะสมกับ สภาพพื้นที่และภูมิประเทศ
2. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่ราษฎรในพื้นที่โครงการ
3. เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติ และสร้างแหล่งอาหารโปรตีนประเภทปลาให้แก่ราษฎรไว้บริโภค
4. เพื่อเป็นศูนย์กลางการสาธิตและการเรียนรู้ด้านการประมงแก่ราษฎร

เป้าหมายโครงการ

ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง จำนวน 20 ราย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดแม่ฮ่องสอน กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมประมง

ตัวชี้วัด

ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง

เกษตรกรได้รับความรู้จำนวน 20 ราย

เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	แผน	ผล	ร้อยละ
ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง (ราย) (การเลี้ยงปลาในบ่อดิน)	20	20	100

ผลผลิตสัตว์น้ำปี 2567

กิจกรรม	จำนวน (ราย)	ผลผลิต (กก.)
การเลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก/ปลานิล)	20	501

อ้างอิงราคา : กระทรวงพาณิชย์ ราคาปลาสด กิโลกรัมละ 72.5 บาท

<https://mex.moc.go.th/page/dit/checkpricedetail/type/R/catid/2/itemid/P12016>

เกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 20 ราย ได้รับผลผลิตสัตว์น้ำโดยเฉลี่ย 25.05 กิโลกรัม/ราย ทำให้สามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนได้ประมาณรายละ 1,816 บาท/ครัวเรือน/รอบการผลิต

งบดำเนินงาน

